

در صفحه ۱۲ بخوانید...

■ اخلاقی دارم که به تنهایی می‌انجامد | علی میرمیرانی

■ به کودکان بیمار فکر می‌کنم... | سحرزکریا

■ درخت نه کوچه | افروز عزیزی

... و

خودشیفتگی‌های شخصیتی

روند رشد شخصیتی هر فرد اگر به صورت مناسب سپری شود، می‌توان امید داشت که بلندپروازی‌ها و آرزوهایی که او در دوران کودکی خود دارد، به صورت درست در مسیر خود قرار گیرد...

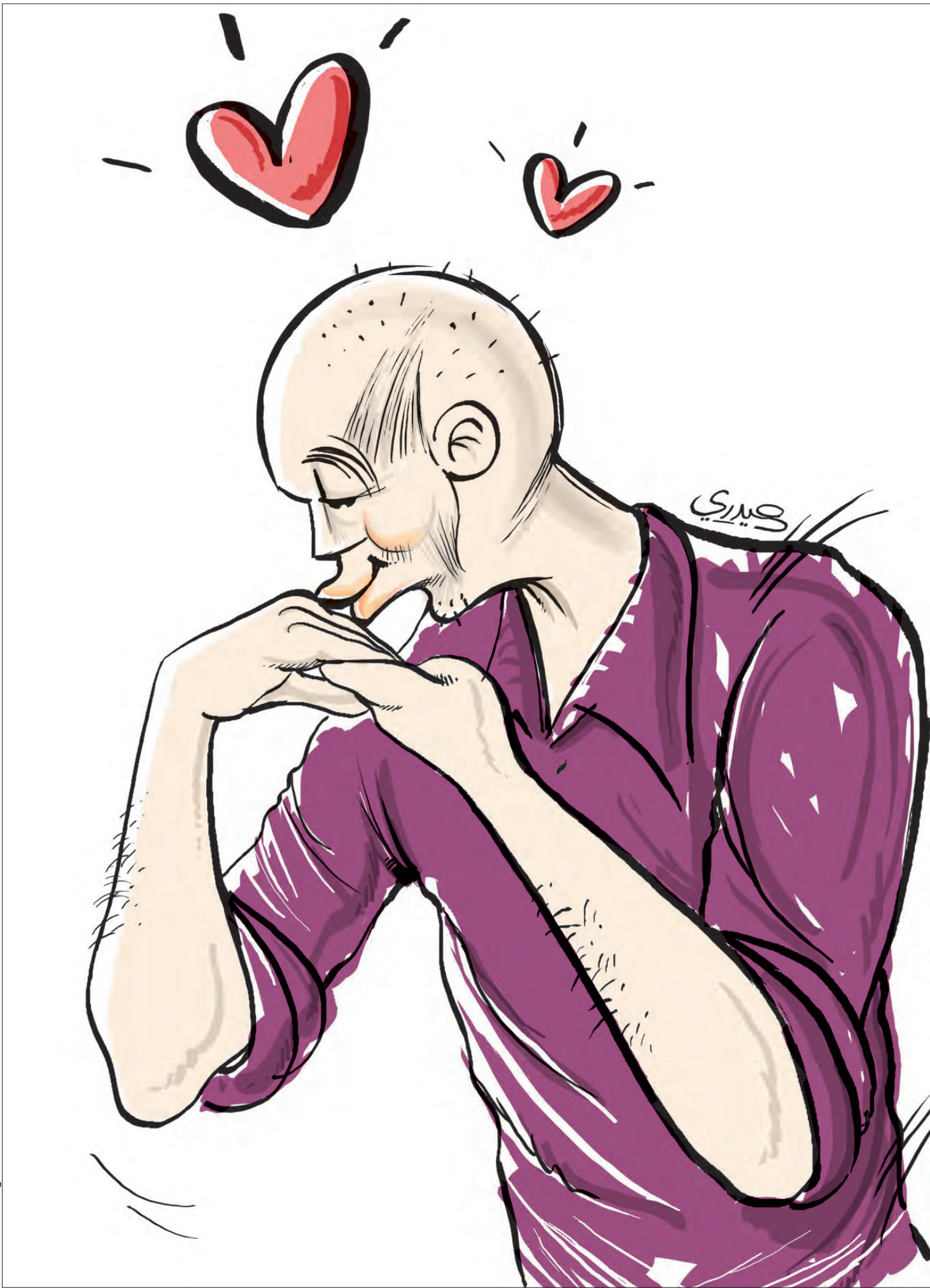

غرور کاذب همان خودشیفتگی است

واژه‌های چون غرور را می‌توان از ابعاد اجتماعی، روانی و فردی مورد بررسی قرار داد. این واژه اما در روانشناسی تعریف و معنا ندارد و در حقیقت تعریف علمی در این رشته برای غرور نمی‌توان یافت...

بحث‌هایی پیرامون غرور به عنوان یک چالش فردی و اجتماعی

تهدیدی برای همبستگی اجتماعی

فریح هادی سبیری / شهرنو

یادداشت ۱

غرور یا جنایت

کامران عدل

عکس

انترچار آور است. اما این هم نوع دیگری از غرور ملی است با این تفاوت که در این بین سخنی از فرهنگ در بین نیست. چنین کسی وقتی سر میز می‌نشیند سر خود را به طرف پایین خم می‌کند. شغل من ایجاب می‌کند متوجه شوم او از گرفتن این جزیره، احساس غرور زایدالوصفی می‌کند.

بلاهایی که سر این مردم بدبخت می‌آورد چه می‌شود؟ در جای دیگر حرکات داعش را در نظر آورید. این جاس دیگر صحبت از غرور نیست. صحبت بر سر جنایاتی است که به بهانه غرور ملی یادینی به وقوع می‌پیوندد. غرور من این است که فرهنگ، تمدن، ادبیات و فلسفه کشورم روی دنیا اثر مثبت گذاشته است اما این غرور انسان را فروتن می‌کند. بنابراین در این حوزه خبری از سرکشی نیست.

در این حوزه خبری از سرکشی نیست.

وقتی من ایرانی به خارج از کشور می‌روم به‌عنوان یک عکاس به ایرانی بودنم احساس غرور می‌کنم. این یک احساس ششپه پز فرهنگی است نه مغرور بودن به خونریزی و جنگ

و... ما به داشتن فردوسی و حافظ افتخار می‌کنیم. یادم می‌آید در یکی از سفرهایی که به بنگلادش داشتم با گروهی از آرشیتکت‌ها هم صحبت شدم. سخنان ما تا آنجا ادامه پیدا کرد که به شاهنامه فردوسی رسیدیم.

خیلی جالب بود که آن دوستان فردوسی را از ما بهتر می‌شناختند و او را ستایش می‌کردند. وقتی مردم خارج از ایران از بزرگان ما این گونه صحبت می‌کنند حال انسان خوب می‌شود.

در این بین اما نوعی وظیفه هم وجود دارد. احساس غرور داشتن به شاعری چون حافظ (با وزن فرهنگی و فلسفی که این مرد دارد) این وظیفه را در پی دارد که او را بشناسیم و کتاب شاعر بزرگمان را تنها برای فال گرفتن استفاده نکنیم. وجود انسان‌هایی مثل حافظ، سعدی، مولانا و... باید به ما نحوه درست زندگی کردن را بیاموزد.

آنچه امروز با به کار بردن واژه غرور در ذهن‌ها نقش می‌بندد بار معنایی منفی است که این کلمه با خود به همراه دارد. به‌عنوان یک فرد از جامعه، خودم را چندین جلدی نمی‌گیرم و به همین مناسبت حالم خوب است. در حالی که افراد مغرور این گونه نیستند. آنها خود را بیش از آنچه هستند، بزرگ می‌دانند و این خود عین کوچکی و خواری است و نشان از عقده‌هایی دارد که هیچ وقت گشایش را تجربه نکرده‌اند.

اگر بنا باشد از یک فرد فقیر که به واسطه جنگ‌زدگی یا زلزله یا

هر دلیل دیگری در این وضع قرار دارد عکسی بگیرم همیشه سعی می‌کنم شأن انسانی او را لحاظ کنم. به‌طور کلی معتقدم غرورهای این چنینی مردود است و نیازی به بحث در مورد آنها وجود ندارد.

به‌طور کلی من نمی‌دانم غرور مثبت به

چه معناست. غرور یعنی این که شما قهرمان بوکس دنیا باشی و چون حریفان خود را از میدان به در می‌کنی در کوچه و خیابان هم سینه خود را اسپر کنی و با دیگران برخورد ناشایست (و از بالا به پایینی) داشته باشی. موضوع غرور ملی به‌طور کلی با بحث پیش رو متفاوت است. چرا که به زمینه فرهنگی و ملی ما باز می‌گردد. به‌عنوان یک عکاس ایرانی وقتی به خارج از کشور می‌روم از ایرانی بودن و میراثی که در پشت سرم به‌عنوان یک ایرانی وجود دارد احساس خوبی دارم.

در مورد خودبینی که فرد از پس غرور به دنبال آن می‌گردد باید بگویم برای من عکاس این قضیه کاملاً واضح است. من کوچکی افرادی مثل صدام حسین و پوتین را از پس حرکاتشان می‌بینم. وقتی پوتین در جلسه‌ای شروع به سخنرانی می‌کند و از فتح کریمه می‌گوید قیافه‌اش هنگام گفتن این سخنان

یادداشت ۲

وظیفه‌ای که غرور ملی دارد

محمدعلی بناتلو

فعال محیط زیست

غرور یک مسأله شخصی است و وقتی از حوزه شخصی بودن تسری پیدا کند ممکن است به غرور عشیرهای، غرور صنفی و... تبدیل شود. با این وجود هنوز هم غرور یک مسأله کاملاً شخصی است. اگر وضع دوگانه‌ای در این مورد پیش بیاید باز به شخصی بودن این حس

بازمی‌گردد. از همین رهگذر غرور تاحدی که برای زندگی شخصی صاحب آن سودمند باشد و برای او رهاوردی باشد مثبتی در پی داشته باشد خالی از اشکال است.

با این وجود اگر قرار باشد همین حس به خودپسندی و به هیچ انگاشتن دیگران پهلو

بزند با کار کرد دوگانه غرور

مواجه می‌شود. با این تفاوت که این قسمت مربوط به بعد منفی غرور است. در همین راستا اگر غرور بسا خودبینی همراه شود نتیجه‌اش چیزی جز بهیچ‌انگاشتن دیگران نیست.

چنین نگاهی خود بزرگ‌بینی و خودپسندی را برای فرد مغرور در پی دارد. اما همین غرور اگر در اجتماع به گونه‌ای معنا پیدا کند که برای صاحب غرور اعتماد به نفس را به دنبال داشته باشد نافع و سودمند است. غرور ملی از دیگر انواع غرور است که از فرد به جامعه تسری پیدا می‌کند.

این نوع از غرور اگر تا جایی پیش برود که

به وطن پرستی افراطی، افراط‌گرایی ملی و نژادپرستی پهلو نزنند قابل اتکا است. منظورم غروری است که شما به واسطه آن به ایرانی بودن خود افتخار کنید و سعی در معرفی داشته‌هایتان به جهانیان داشته باشید. با این وجود غرور ملی هم نباید به نقطه‌ای برسد که دیگر ملیت‌ها و دیگر نژادها را ناچیز به حساب بیآورد. نکته قابل طرح درباره غرور ملی وظیفه‌ای است که از پس داشتن چنین حسی ایجاد می‌شود.

به‌عنوان مثال در حوزه محیط زیست که یکی از حوزه‌هایی است که ما در آن ضعف‌های فراوانی داریم، اگر غرور ملی من ایرانی به نجات دریاچه ارومیه منجر شود و ما به‌عنوان یک ملت متحد از پس این کار بر بیاییم ستودنی است و کارکرد خود را داشته است.

حالا آن که اگر بدون داشتن این توانایی غرور کاذبی در دل داشته باشیم و به تبع آن بگویم دریاچه ارومیه را نجات خواهیم داد، نادانسته اسیر شده‌ایم. غرور حقیقی برای فرد دارای آن حس، وظیفه‌هایی به‌وجود می‌آورد. با این توضیح که اگر بخواهیم جنگل‌های گلستان و دریاچه ارومیه را نجات دهیم باید به سمت تقویت خود برویم. رسیدن به این مرحله خود دارای جزئیات فراوانی است. از جمله این که باید به لحاظ تکنولوژیک از نظر دانش، اتحاد ملی و... نیز باید پیشرفت کنیم.

ادامه در صفحه ۱۰

به تشنج و بی‌اهمیتی در جامعه تبدیل می‌شود. این رفتارها مانند فخر فروختن به دیگران یا خود را بالاتر دانستن از دیگری است. غرور منفی باعث بروز توهم در افراد و دید نامتعادل در افراد می‌شود. نگاه این افراد باعث جلوگیری از تعالی آنها در جامعه شده و منجر به افزایش اضطراب می‌شود.

در بعد مذهبی نیز به مسأله غرور پرداخته شده است؛ برای نمونه حضرت علی (ع) می‌فرمایند: «زن باید در جامعه غرور داشته باشد تا بتواند در برابر بسیاری از آسیب‌ها از خود محافظت کند».

بحث غرور در جامعه جنبه‌های مختلفی را شامل می‌شود. در مواردی غرور مثبت می‌تواند معجزه کند و برای افراد کمک‌رسان باشد. بعضی اوقات افراد تحت‌تأثیر غروری که دارند به خیلی از مسائل در جامعه «نه» می‌گویند و آن را نمی‌پذیرند که این «نه گفتن» در بعضی موارد باعث نجات افراد در زندگی شخصیشان می‌شود؛ مانند موضوع اعتیاد یا آسیب‌هایی که در اجتماع وجود دارد.

ادامه در صفحه ۱۱

نسبت امید اجتماعی و غرور ملی

هادی معتمد | جامعه‌شناس

افراد در یک جامعه بازمی‌گردند. زمانی که افراد به موضوعاتی در جامعه اعتماد می‌کنند و به آن دل می‌بندند باعث می‌شود که فرد احساس غرور مثبت در خود کند.

اما از نظر جامعه‌شناسان غرور زمانی مثبت و منفی می‌شود که افراد از فضای پیرامون خود برداشت‌هایی را داشته باشند، چرا که نگاه افراد به اطرافشان به وجود آورنده خیلی از باورهای آنها است. از همین رو این باورها در زمان‌هایی مثبت و در زمان‌هایی نیز منفی است و به طرز نگاه افراد سمت و سوی مشخصی را می‌دهد و باعث مشاهده غرور در افراد به صورت مثبت و منفی می‌شود.

غرور در بعضی مواقع به صورت منفی توسط افراد در جامعه بروز می‌دهد که بیشتر نتیجه آن

ارتقا دهیم. این بحث برمی‌گردد به مباحث درونی و روحی افراد یک جامعه. هر فردی در تعاملات روزانه یا دادوستدهایی که انجام می‌دهد دچار برخی دریافت‌ها و بعضی خروجی‌ها است که جمع اینها، رفتارها و رفتارهای متقابل افراد در یک جامعه را تشکیل می‌دهد.

اما این رفتار در بعضی مواقع برای افراد یک جامعه سنگین و با باز خورد شدید صورت می‌گیرد که البته افراد را دچار بحران می‌کند. غرور می‌تواند تحت تأثیراتی برگرفته از رفتارهای افراد در یک جامعه باشد و اگر این موضوع برای فرد سنگین و غیرقابل بازگشت باشد فرد دچار غرور کاذب یا غرور منفی می‌شود که باز هم این موضوع تأثیر بسزایی در رفتار افراد در جامعه دارد. روانپزشکان معتقدند که غرور به اعتماد

فرهنگی که امروز در شهر و کشور ما حاکم است فرهنگ فردی است. به این معنی که افراد بیشتر بر این عقیده هستند که موارد یا موضوعاتی را که در طول روز با آن سروکار دارند به طریق شخصی و به صورت فردی به انجام می‌رسانند. این موضوع، اکنون یکی از معضلات جامعه ما قلمداد می‌شود. این فرهنگ تأثیر مستقیم در سیاست یک جامعه، اقتصاد و... دارد. غرور هم ابعاد مثبت و منفی را دارا است.

زمانی که غرور یک فرد به صورت مثبت در جامعه بروز پیدا می‌کند همراه خود موضوعاتی را به بار می‌آورد که باعث ارتقای زندگی تمام مردم یک جامعه می‌شود.

غرور افراد به صورت غیرقابل باوری با زندگی اجتماعی‌شان در ارتباط است و به وجود آورنده تحولات عظیم یک جامعه می‌شود. ما اکنون بیش از هر زمان دیگری باید به غرور جمعی اتکا کنیم و به آن تأکید داشته باشیم. غرور جمعی باعث بروز اتحاد اجتماعی در جامعه می‌شود. در این زمان باید زمینه بروز غرور مثبت در جامعه را